

Brüsszel, XXX
[...] (2023) XXX final

BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM

Polgári jelentés

amely a következő dokumentumot kíséri

Javaslat – A Tanács ajánlása

**„Európa mozgásban – tanulási mobilitási lehetőségek mindenki számára”
kezdeményezésről**

{COM(2023) 719 final} - {SWD(2023) 719 final}

1. Bevezetés	2
2. Az Európai Bizottság tanulási célú mobilitással foglalkozó polgári vitacsoportjának állampolgári jelentése.....	3
2.1. A vitacsoport	3
2.2. Az ajánlások	3
2.3. Következő lépések.....	4
1. melléklet: A tanulási célú mobilitással foglalkozó európai polgári vitacsoport végleges ajánlásai.....	6

1. BEVEZETÉS

Ez a szolgálati munkadokumentum az „Európa mozgásban – tanulási mobilitási lehetőségek mindenki számára” című tanácsi ajánlásra irányuló bizottsági javaslatot kíséri, és magában foglalja az Európai Bizottság tanulási célú mobilitással foglalkozó polgári vitacsoportjának állampolgári jelentését. A melléklet tartalmazza a polgárok által polgári vitacsoport munkájának eredményeképpen előterjesztett 21 végleges ajánlást.

2. AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG TANULÁSI CÉLÚ MOBILITÁSSAL FOGLALKOZÓ POLGÁRI VITACSOPORTJÁNAK ÁLLAMPOLGÁRI JELENTÉSE

Az Európa jövőjéről szóló konferencia végleges ajánlásai nyomán a Bizottság „A jövőkép konkrét intézkedésekre váltása” című, 2022. június 17-i közleményében kötelezettséget vállalt arra, hogy lehetővé teszi a polgári vitacsoportok számára, hogy bizonyos kulcsfontosságú szakpolitikai javaslatainak előterjesztése előtt tanácskozzanak és ajánlásokat fogalmazzanak meg.

A polgári vitacsoportok ezen új generációjának¹ 2023. március 5. és 2023. április 30. között, a **tanulási célú mobilitás** témájában tartott harmadik vitafórumát az Oktatásügyi, Ifjúságpolitikai, Sportügyi és Kulturális Főigazgatóság szervezte a Foglalkoztatás, a Szociális Ügyek és a Társadalmi Befogadás Főigazgatóságával, valamint a Kommunikációs Főigazgatósággal közösen.

A vitacsoportot a **tanulási célú mobilitásról szóló tanácsi ajánlásra irányuló javaslat előkészítő munkálatainak fényében hívták össze, hogy tájékoztassák a Bizottságot a polgárok nézőpontjáról** és ajánlásokat kérjenek tőlük.

2.1. A vitacsoport

A vitacsoportot 142 véletlenszerűen kiválasztott polgár **alkotta**, akik tükrözik az EU sokféleségét az életkor, a nem, a társadalmi-gazdasági háttér, az oktatás és a földrajzi elhelyezkedés (állampolgárság és városi/vidéki lakóhely) tekintetében. A polgárok három hétvégén ülészttek, aminek keretében ajánlásokat fogalmaztak meg arra vonatkozóan, hogy az Európai Unió miként érheti el, hogy a tanulási célú mobilitás lehetőségei mindenki számára valósággá váljanak.

A vitacsoport munkáját hivatásos moderátorok és facilitátorok, bizottsági szakértők és egy külső szakértőket is magában foglaló tudásbizottság **segítették**.

A vitacsoport tanácskozása a tanulási célú mobilitás célcsoportjainak, valamint a tanulási célú mobilitáshoz való hozzáférés kihívásainak és akadályainak meghatározására összpontosított. A polgárok megosztották egymással ötleteiket és nézőpontjaikat azzal kapcsolatosan, hogy miként lehet leküzdeni ezeket az akadályokat, majd gondolataikat végleges ajánlásokba foglalták.

2.2. Az ajánlások

A tanulási célú mobilitással foglalkozó vitacsoport három ülése során a polgárok **nagy fokú elkötelezettségről és szerepvállalásról** tettek tanúbizonyságot az arra vonatkozó ajánlások kidolgozása terén, hogy a tanulási mobilitási lehetőségek hogyan tehetők hozzáférhetővé mindenki számára. Több tucat kérdést vetettek fel annak jobb megértése érdekében, hogy a meglévő tanulási célú mobilitási programok, különös tekintettel az Erasmus+ programra, hogyan működnek, illetve hogy melyek a tanulási célú mobilitás fő akadályai és támogató eszközei, amelyekkel szakértők foglalkoztak. Az ülések közötti időszakban számos résztvevő tovább vizsgálta a tanulási célú mobilitás témakörét, többek között annak révén, hogy kapcsolatba léptek a helyi közösségekkel, iskolákkal és egyéb oktatási intézményekkel.

---

¹ 2023-ban két másik, az élelmiszer-pazarlásról és a virtuális világokról szó polgári vitafórumra került sor.

A vitacsoport által előterjesztett 21 ajánlás – a mellékletben felsoroltak szerint – átfogó megközelítést alkalmaz a tanulási célú mobilitás tagállamok és Bizottság általi előmozdítására vonatkozóan. Öt ajánlás hangsúlyozza **az inkluzív oktatási és képzési** rendszerek fontosságát, valamint azt, hogy valamennyi érintett szereplőnek ki kell vennie a részét a munkából annak biztosítása során, hogy életkortól, iskolai végzettségtől, háttértől és pénzügyi erőforrásoktól függetlenül, mindenki élvezhesse a határok nélküli Európa kínálta előnyöket. A célzott befogadási intézkedéseket kulcsfontosságú tényezőnek tekintik a tanulási célú mobilitási programokban való **szélesebb körű és sokszínűbb részvételhez**.

A tanácskozás során a polgárok kihangsúlyozták a tájékozottság hiányát a meglévő, rendelkezésre álló tanulási célú mobilitási lehetőségekkel kapcsolatban, különösen a felnőtt tanulók és a hátrányos helyzetű tanulók esetében. Ennek okán öt ajánlásban hangsúlyozták annak fontosságát, hogy a különböző életkorú tanulókat – beleértve a hátrányos helyzetű tanulókat is – a hozzájuk legközelebb eső szinten **szólítsák meg**, illetve ezen a szinten **nyújtsanak számukra célzott tájékoztatást**. Négy ajánlás szintén nagy hangsúlyt fektet **a nyelvtanulás** többek között az új technológiák alkalmazása révén történő fejlesztésére, ami a tanulási célú mobilitás kulcsfontosságú tényezője.

Három ajánlás **a munkavállalók tanulási célú mobilitására vonatkozik**, a fennmaradó négy ajánlás pedig **az oktatók** a tanulási célú mobilitás megszervezésében betöltött szerepének elismerésére; a **szakképzési ágazat** az egész EU-n belüli **mélyebb integrációjára**; a **környezetbarátabb tanulási célú mobilitásra**, valamint **a tanulási célú mobilitás célállomásainak kiegyensúlyozottabb eloszlására** irányul.

2.3. Következő lépések

A tanácsi **ajánlásra irányuló bizottsági javaslat figyelembe veszi** a polgári vitacsoport **ajánlásait**. A javaslat célja, hogy az iskolai oktatásban, az ifjúsági csereprogramokban, a szakképzésben, a felsőoktatásban és a felnőttoktatásban részt vevő tanulókra, oktatókra és munkatársakra is **kiterjessze a tanulási célú mobilitási lehetőségek körét**, és támogassa munkaerőpiaci és foglalkoztatási mobilitásukat. A javaslat **nagy hangsúlyt fektet az inkluzív mobilitásra is**. Ezért a javaslat összhangban áll a polgárok ajánlásaival, különösen a tanulási célú mobilitási lehetőségek a különböző életkorú és társadalmi-gazdasági háttérű emberekre való kiterjesztésének, valamint a megkülönböztetésmentesség előmozdításának és a személyre szabott pénzügyi támogatás biztosításának vonatkozásában. Bár az Erasmus+ program keretében már rendelkezésre állnak tanulási célú mobilitási lehetőségek ezen csoportok számára és a kevesebb lehetőséggel rendelkező személyek befogadására irányuló célzott intézkedések, a Bizottság javaslatának célja, hogy még több lehetőséget kínáljon valamennyi tanuló számára a határokon átnyúló tanulási célú mobilitási programok széles skáláján belül.

A Bizottság javaslata emellett hangsúlyozza **a nyelvtanulás megerősítésének** fontosságát az oktatás és képzés valamennyi szakaszában a tanulási célú mobilitási lehetőségek lehetővé tétele érdekében. Ily módon szerepet kap a polgári vitacsoport többnyelvű európai életvitelre vonatkozó ajánlása is.

A Bizottság fontosnak tartja továbbá a polgárok által javasolt **célzott és időszerű tájékoztatás biztosítását**, többek között annak érdekében, hogy ösztönözze a tagállamokat a tanulási célú mobilitást előmozdító eszközök kialakítására. Ezért javaslata összhangban áll a polgárok információs központokra és szolgáltatásokra, valamint a mobilabb Európa nagyköveteire és a célországban való fogadást segítő mentorokra vonatkozó ajánlásaival.

A polgári vitacsoport azon ajánlásával összhangban, miszerint el kell ismerni az oktatók tanulási célú mobilitásban betöltött szerepét, a Bizottság elő kívánja mozdítani **a tanulási célú**

mobilitási projekteket előkészítő és végrehajtó személyzet munkájának elismerését és jutalmazását. A bizottsági javaslat célja továbbá, hogy **környezeti szempontból fenntarthatóbbá tegye a tanulási célú mobilitást**, többek között a tagállamok arra való ösztönzésével, hogy a tanulási célú mobilitási célállomásokhoz való és az onnan induló, illetve a mobilitási időszakok során történő, fenntarthatóbb közlekedési eszközökkel történő utazást tegyék a tanulási célú mobilitási tapasztalat szerves részévé.

A vitacsoport ajánlásainak egy részével **a 2021–2027-es Erasmus+ és más uniós programok** is legalább részben foglalkoznak. Ami például a családok tanulási célú mobilitásának lehetővé tételére vonatkozó ajánlást illeti, egyes Erasmus+ nemzeti irodák kiegészítő támogatást nyújtanak a gyermekes diákoknak nyújtott egyéni vissza nem térítendő támogatáshoz. Az **online nyelvi támogatás** az Erasmus+ és az Európai Szolidaritási Testület programjainak mobilitási tevékenységeiben részt vevő valamennyi személy számára nyitva áll. Az Európai Szociális Alap Plusz által finanszírozott **ALMA** kezdeményezés 18 és 29 év közötti, hátrányos helyzetű fiatalok számára biztosít felügyelt, **munkához kapcsolódó tapasztalatszerzést egy másik uniós tagállamban.**

A Bizottság a tervek szerint november 30-án, **a magas szintű Oktatási Csúcstalálkozón tervez egy visszajelzést biztosító esemény keretében tájékoztatást nyújtani a polgári vitacsoport résztvevői számára ajánlásaik nyomon követéséről.**

**1. MELLÉKLET: A TANULÁSI CÉLÚ MOBILITÁSSAL FOGLALKOZÓ EURÓPAI POLGÁRI
VITACSOPORT VÉGLEGES AJÁNLÁSAI**

Felelősségkizáró nyilatkozat: Az ebben a jelentésben ismertetett vélemények nem az Európai Bizottság, hanem a vitacsoportban részt vevő polgárok véleményét tükrözik. Semmilyen körülmények között nem tekinthető a Bizottság vagy szolgálatai hivatalos álláspontjának.

1. ajánlás

A közvetítő nyelv (lingua franca) mint a tanulási célú mobilitás eszköze

Az angol nyelv az EU-n belül közvetítő nyelvnek minősül. E nyelv használata a kommunikáció egyszerű és elterjedt módja. Az EU-nak ezért javasolnia kellene a tagállamoknak, hogy első idegennyelvként az angol kerüljön oktatásra. Az Uniónak segítenie kell a tagállamokat az angol nyelvet tanulni kívánó személyeknek szóló programok létrehozásában, támogatásában, illetve finanszírozásában. Az ilyen programokat az iskolákban és az iskolákon kívül is támogatni kell. Az iskolán kívül alacsony költségű angol nyelvtanfolyamokat kell kínálni valamennyi korosztály számára. A programot széles körben kell hirdetni, és annak az angol nyelv tanulására kell motiválnia az embereket.

Indokolás

A közös közvetítő nyelv használata megkönnyíti a nemzetek és kultúrák közötti információcserét, és nem áll ellentétben a többnyelvű Európa koncepciójával. Az angol nyelv könnyen elsajátítható, és már széles körben beszélt nyelv, különösen a fiatalok körében.

2. ajánlás

Többnyelvűen Európában

Az EU egyik nagyszerű jellemzője a nyelvek sokasága. Az idegennyelv-tanulás szélesíti a látókört, ezért javasoljuk a multinacionális és többnyelvű projektek támogatását, nemcsak az iskolákban, hanem azokon kívül is. Ez a csereprogramok támogatása révén valósítható meg, különösen ideértve azokat, amelyek tanárok és gyakornokok cseréjére irányulnak. Az embereket ösztönözni kell a tanulási célú mobilitás kihasználására. Ezeknek a projekteknek a csereprogramok résztvevőit, különösen a tanulási célú mobilitást igénybe vevő tanárokat és gyakornokokat kell megcélozniuk. Az emberek több nyelv tanulására való ösztönzésének egyik módja az uniós finanszírozás biztosítása. A meglévő és lehetséges projektekre vonatkozó információkat szélesebb körben kell népszerűsíteni és kommunikálni.

Indokolás

A tanárok számára lehetővé kell tenni, hogy a tanulási célú mobilitáson keresztül szerzett tapasztalataik révén bővíthessék látókörüket, illetve hogy a saját iskolájukba visszatérve ezeket a tapasztalatokat másokkal is megoszthassák. A tanulási célú mobilitásban való részvétel szilárd alapot teremt a nyelvoktatáshoz. Több nyelv ismeretével a különböző országok és kultúrák megismerése is könnyebbé válik. Ennek következtében pedig a résztvevők nagyobb valószínűséggel tapasztalhatják meg Európa sokféleségét. Az olcsóbb és könnyen hozzáférhető programok segíthetnek a különböző korosztályokba tartozó egyéneket abban támogatni, illetve arra ösztönözni, hogy több nyelvet tanuljanak.

3. ajánlás

A meglévő tanulási célú mobilitási programok kiterjesztése mindenkire életkortól és társadalmi-gazdasági szinttől függetlenül

Javasoljuk, hogy az EU biztosítson egy olyan keretrendszert a tanulási célú mobilitási programokhoz, amely életkortól függetlenül mindenkit magában foglal. A keret olyan személyekre vagy csoportokra is irányulhat, akik érdeklődnek a tanulási célú mobilitás iránt, de nem tagjai hivatalos intézménynek. Ide tartoznak például a munkanélküliek vagy a munkakeresők, illetve az alacsonyabb társadalmi-gazdasági háttérrel rendelkező személyek. A keret azonban nem korlátozódhat ezekre a csoportokra.

A meglévő programokat, például az Európai Szolidaritási Testületet vagy a Discover EU-t, minden korosztályra ki kell terjeszteni, és azokat egy platformon keresztül kell népszerűsíteni. Ideális esetben a tanulási célú mobilitásban részt vevőknek lehetőséget kell biztosítani arra, hogy magán-szálláshelyet vegyenek igénybe. Ez segít alacsonyan tartani a költségeket, és eredményeként szorosabb kapcsolatok és mélyebb elfogadás alakulhat ki az idegen kultúrák és nyelvek között. Minden uniós polgár számára lehetővé kell tenni, hogy pályázhasson erre a programra. Biztosítani kell számukra az eseti alapon történő pályázás lehetőségét, amelynek során egyértelműen meghatározhatják tanulási célkitűzéseiket.

Indokolás

Ily módon az európai identitás, valamint a közös normák és értékek a társadalom minden rétegében erősödnek. Azok, akik háttérük miatt kevés családi vagy szociális támogatásban részesültek, egy kibővített program révén különösképpen megtapasztalhatják az interkulturális közelséget és a jobb interkulturális megértést.

4. ajánlás

A szakképzési ágazat mélyebb integrációjának előmozdítása Unió-szerte

Javasoljuk, hogy az Európai Unió biztosítson jobb ösztönzőrendszert a szakképzési ágazat szereplői számára a meglévő lehetőségek megismerésének és az azokhoz való hozzáférésnek az előmozdítása érdekében. E szereplők közé tartoznak a szakképző iskolák, a gyakornokok, a szakmai szövetségek, valamint az olyan ágazati szervezetek, mint a nemzeti kereskedelmi és iparkamarák.

A jobb ösztönzőrendszer kialakítása érdekében a meglévő szakképzési kiválósági központoknak láthatóbbá kell válniuk, és nagyobb mértékben kell előmozdítaniuk a tanulási célú mobilitást. A fent említett szereplőknek egy mélyebben integrált hálózatot kell kialakítaniuk a szakképzéshez való hozzáférés és a szakképzés minőségének javítása útjában álló akadályok csökkentése érdekében.

Indokolás

Javítani kívánjuk az európai szakképzés minőségét, különösen az olyan kulcsfontosságú, prioritást jelentő területeken, mint a zöld átállás, az informatikai biztonság, a közműinfrastruktúrák és az egészségügy. Egy állandó és gyakorlatiasabb hálózat létrehozásával egyúttal a kisebb vállalkozások is könnyebben hozzáférnének a tanulási célú mobilitáshoz. Egy ilyen hálózat emellett megőrizné a szakképzés minőségét is. Az ajánlás végrehajtása egyben növelné az EU-ban a készségek általános szintjét, és egyfajta agynerést eredményezne a tagállamokban.

5. ajánlás

A családok tanulási célú mobilitásának lehetővé tétele

Javasoljuk, hogy az EU hozzon létre egy olyan kísérleti programot az intergenerációs tanulási célú mobilitásra vonatkozóan, amely lehetővé teszi, hogy több családtag is együttesen élhessen a mobilitási lehetőségekkel, így megóvva a családok egységét.

Javasoljuk egy új, gyermeket nevelő személyekre irányuló kísérleti projekt – lehetőség szerint egy már meglévő program keretében történő – elindítását. A kísérleti projekt költséghatékonyságának értékelése alapján kell dönteni annak kiterjesztéséről.

Indokolás

Ez az intézkedés a mobilitási programok részeként Uniószerint a generációk közötti párbeszédre ösztönöz. Emellett pedig megkönnyíti a kisgyermeket nevelő személyek mobilitáshoz való hozzáférését. A megoldás lehetőséget adhat az iskolás gyermekek és a szülők mobilitásba való bevonására: a gyermekek iskolába járhatnak, a szülők pedig felnőttképzésben vehetnek részt.

6. ajánlás

A munkavállalók tanulási célú mobilitásának hibrid modelljeit támogató uniós program

Javasoljuk egy olyan uniós program kidolgozását, amely előmozdítja a hibrid tanulási célú mobilitási modellek alkalmazását a munkavállalók körében.

A program keretében a munkavállalók különböző tanulmányi területekre vonatkozó kurzusokon vehetnek részt. A program kurzusainak befejezésére legfeljebb hat hónap áll rendelkezésre. Kifejezetten az idegennyelvekhez is kötődhetnek, de a munkavállalók szakmájához kapcsolódó témákra is kiterjedhetnek. Az ilyen kurzusok révén a munkavállalók magasabb szintű jártasságot érhetnek el választott szakmájukban, ideértve a gyakorlati tapasztalatokat is. A munkavállalók a képzés egy részét online, a másik részét pedig külföldön is elvégezhetik. Ezt külföldi oktatási intézményekben, például egyetemeken, közösségi főiskolákon vagy szakképzési központokban (az adott országban működő intézményektől függően) teljesíthetik. A munkáltató köteles a munkavállalót a külföldi tapasztalatszerzés időtartamára, valamint az online tanfolyam alatt bizonyos időtartamra felszabadítani a munkavégzés alól. Emellett a munkavállaló álláshelyét is biztosítani kell a visszatérésekor. A munkáltató azonban nem köteles munkabért fizetni a munkavállalónak ebben az időszakban. Ehelyett egy uniós alaphoz kell fedeznie a munkavállaló külföldi megélhetésének költségeit. Ennek a fedezetnek az egészségügyi és társadalombiztosítási költségekre is ki kell terjednie.

Indokolás

A munkavállalók külföldi tapasztalatszerzése minden fél számára előnyös: a munkavállaló személyisége és szakmai tudása is gazdagodhat. A munkáltató a munkavállaló visszatérésevel egy magasabban képzett alkalmazottat nyer. Emellett pedig a vállalatok úgy is profitálhatnak alkalmazottaik külföldi tapasztalataiból, amikor ők a tudásukat továbbadják kollégáiknak, például képzés formájában.

A hibrid modellek biztosítása rendkívül fontos. A dolgozó vagy gyermeket nevelő személyek gyakran csak korlátozott ideig tudnak külföldön tartózkodni. Ezért szükségük van a hibrid modellek rugalmasságára. Emellett a munkáltatóknak is rövidebb időre kell felszabadítaniuk a munkavállalókat a munkavégzés alól, ha a tanulási tapasztalatszerzés egy része online is megvalósulhat.

Ennek az egyedi programnak az alkalmazásában a fejtárgy és az agyszívás kockázata miatt nem javasoljuk az uniós vállalatok közötti közvetlen munkavállalói csereprogramok használatát. Kifejezetten a tanulási célú mobilitást kívánjuk előmozdítani az oktatási szolgáltatókon keresztül, nem pedig a munkavállalói mobilitást. A vállalatok közötti csereprogramok azonban egyes iparágakban értéket képviselhetnek, és más tanulási mobilitási programok révén elősegíthetők.

7. ajánlás

Az idegennyelv-tanulás javítása új technológiák révén

Az Európai Bizottságnak a tanulási célú mobilitás keretében be kell ruháznia az idegennyelv-tanulást kiegészítő technológiai eszközök (MI – mesterséges intelligencia) alkalmazásába. Az EU-nak be kell ruháznia a digitális technológiákba annak érdekében, hogy a személyes tanulás mellett a tanulási célú mobilitást is támogassa. Ez az ajánlás a tanulási célú mobilitásra való felkészülésre és magára a mobilitás időszakára is érvényes.

A technológiai eszközöket ingyenesen hozzáférhetővé kell tenni. Az új technológiákat különösen az idegennyelv-tanulás korai szakaszában kell alkalmazni. Az új technológiákat oly módon kell felhasználni, hogy azok a tanulási célú mobilitásban részt vevő valamennyi polgárhoz (pl. diákok, nyugdíjasok stb.) eljuthassanak.

Az Európai Bizottságnak a meglévő EU Academy platformot egy alkalmazáson keresztül kell kiegészítenie a legújabb MI-fejlesztésekkel. Az MI különleges felhasználási módjai közé tartozhat a tanulás, a szókincs megerősítése, a szinkrontolmácsolás, valamint az alkalmazás felhasználói közötti kommunikáció lehetővé tétele.

Indokolás

Az Európai Bizottságnak ki kell használnia a legújabb technológiák által nyújtott előnyöket az idegennyelv-tanulás fejlesztéséhez a tanulási célú mobilitás keretén belül. Az MI-rendszerek gyorsabban tudják elemezni a tanulás sikerességét, és gyorsabban képesek kidolgozni a szükségleteken és készségeken alapuló, személyre szabott tanulási programokat.

8. ajánlás

Az idegennyelvi programok népszerűsítése és előmozdítása

Az Európai Bizottságnak intenzívebben kellene népszerűsítene saját, meglévő idegennyelvi programjait, és elő kellene mozdítania a meglévő nemzeti és regionális szintű idegennyelvi programokat.

A célcsoportot azok alkotják, akik tanulási célú mobilitási programokban szeretnének részt venni, illetve hazájukban és a fogadó országban igénybe kívánják venni a meglévő nyelvi programokat nemzeti és regionális szinten.

I. A tartózkodás előtt:

Az EU-nak e-mailben kiküldött ajánlatok, a közösségi médiában megjelenő célzott marketing és közönségkapcsolatok révén kellene népszerűsítene idegennyelvi programjait.

Egy mentorálási programot is ki kellene dolgozni. A kijelölt mentor támogatást nyújtania ahhoz, hogy miként lehetne javítani az idegennyelvi készségeket a tanulási célú mobilitás megvalósulását megelőzően.

Egy nagyköveti program kidolgozására is szükség lenne olyan személyek részvételével, akik már szereztek tapasztalatot a tanulási célú mobilitás terén. A nagykövetek tájékoztatást nyújtanának és népszerűsítenék a tanulási célú mobilitást az iskolákban, egyetemeken és vállalkozásokban, valamint megosztanák az idegennyelv-tanulással kapcsolatos tapasztalataikat.

II. A tartózkodás ideje alatt:

A mentor helyi támogatást nyújtana a célállomásra való megérkezéskor. A mentorálási program kulturális és nyelvi elemeket is tartalmazna, ezekkel segítve a tanulási célú mobilitásban részt vevő személyt.

Indokolás

A statisztikák szerint (Eurobarométer gyorsfelmérés, 2020) a nyelvtanulás az egyik legfőbb akadálya annak, hogy az emberek tanulási célú mobilitási programokban vegyenek részt.

9. ajánlás

Az Erasmus+ információs központok és szolgáltatások kiépítése és átalakítása

Kulcsfontosságú elemnek tartjuk az Erasmus+ programmal kapcsolatos információk hozzáférhetőségét és harmonizációját. Javasoljuk, hogy a tagállamokra jellemző, meglévő infrastruktúrák felhasználásával hozzanak létre Erasmus+-irodákat az Erasmus+ és az Erasmus program felnőttoktatási mobilitásra szánt költségvetésének arányos növelése és átcsoportosítása révén. E tekintetben az alábbi célcsoportokra jellemző nemzeti és helyi infrastruktúrákat utalunk: eltartott népesség, aktív népesség, fiatalok. Különös figyelmet fordítunk a felnőtt személyek megcélzására az olyan helyszíneken, ahol tanulási programokban vesznek részt (munkaügyi központok, postahivatalok, sportklubok, szociális programok, helyi egyesületek, csökkent mozgásképességű felnőtt személyek számára fenntartott központok stb.). Ezen irodák koordinálása szempontjából egy, az európai szerv égíse alatt működő nemzeti referenciastruktúra hivatkozási pontként szolgálhatna a helyi irodáknak a kínált szolgáltatásokkal kapcsolatos információk terjesztéséhez. A helyi irodák népszerűsítése érdekében javasoljuk egy, az irodákat és az általuk nyújtott szolgáltatásokat feltüntető, strukturált európai tájékoztató anyag bevezetését a helyi irodák szintjén, valamennyi kommunikációs csatorna figyelembevételével.

Indokolás

Tekintettel az európai programok sokféleségére (Eurodesk, Europe Direct stb.), az Erasmus+ programmal kapcsolatos információk hozzáférhetőségének és harmonizációjának kérdése döntő fontosságú számunkra. Ezek a helyi irodák a szolgáltatások széles körét kínálhatnák (a nemzeti kerettel összehangoltan):

- Összekapcsolódás egy, a fogadó országban rendelkezésre álló hálózattal, amelynek tagjai az egyedi igényeknek megfelelő összeköttetést biztosíthatnak az érkezés pillanatától kezdve (nyelvi támogatás, adminisztratív tájékoztatás, utazással, szállással, egészségügyi ellátással kapcsolatos tanácsadás, pszichológiai támogatás stb.) és a tartózkodás teljes időtartama alatt.
- Különös figyelem fordítása a szálláshelyekre: egy olyan közös helyi adatbázis létrehozása, amely tájékoztatást nyújt a rendelkezésre álló, megfizethető és ajánlott szálláshelyekről, különös figyelmet fordítva a lakhatási lehetőségek akadálymentes hozzáférésére mindenki, többek között a fogyatékossgal élő személyek számára.
- A költöző személy konkrét szükségleteihez kapcsolódó külön pénzügyi támogatás: egészségügyi ellátás (pszichológiai és fizikai segítségnyújtás), segítség a gyermekgondozásban, közlekedés.
- Nyelvi támogató rendszer a csereprogramot megelőzően és annak ideje alatt.
- Egy, a sajátos szükségletű személyek lakhatáshoz és közlekedéshez való akadálymentes hozzáférésére vonatkozó, támogatási és információs platform létrehozása, amely iránymutatást és tanácsadást nyújt az érintetteknek tartózkodásuk teljes ideje alatt.

10. ajánlás

Személyre szabott pénzügyi támogatás biztosítása a tanulási célú mobilitásban részt vevő valamennyi személy számára

Javasoljuk a globális költségvetés növelését annak érdekében, hogy a forrásokat inkluzívabb módon és szélesebb körben lehessen elosztani a tanulási célú mobilitás résztvevői között (ideértve a diákokat, a gyakornokokat, az alkalmazottakat és a munkavállalókat, valamint a vállalatokat és a kisebb vállalkozásokat is). Mindenkinek lehetőséget kell biztosítani arra, hogy pénzügyi támogatásban részesüljön, és a támogatás mértékét társadalmi-gazdasági tényezőknek kell vezérelnie: megélhetési költségek a fogadó országokban, a résztvevők finanszírozási képessége, valamint a mozgáskorlátozottsággal és betegségekkel kapcsolatos sajátos szükségletek. Ezt olyan közös európai odaítélési szempontok kidolgozása révén kell megvalósítani, amelyek a tanulási célú mobilitásban való részvételre pályázó személyek egyéni hátterére és társadalmi-gazdasági szükségleteire összpontosítanak (besorolási fokozatok nélkül). A pénzügyi támogatást a résztvevőknek továbbá az egész folyamat során folyósítani kell. Ezzel a megnövelt költségvetéssel egyúttal ösztönözni kívánjuk a vállalatok közötti munkavállalói csereprogramokat is a munkavállalók pénzügyi szükségletei alapján, valamint a vállalatok méretének megfelelően. A tanulási célú mobilitásban részt vevő személyeket értékelő munkatársakat munkájukért pénzügyi ellentételezésben kell részesíteni.

Indokolás

Ezáltal az oktatási célú mobilitás rendszere egyenlőbbé, inkluzívabbá és hozzáférhetőbbé válik az Európai Unió minden olyan, bármilyen társadalmi rétegből származó lakosa számára, aki részt kíván venni a tanulási célú mobilitásban, valamint lebontja a részvétel előtt álló fő pénzügyi akadályokat.

11. ajánlás

A mobilabb Európa nagykövetei

Javasoljuk, hogy minden uniós országban jöjjön létre egy nagyköveti program. A nagykövetek feladata a meglévő tanulási célú mobilitási programok megismertetése és népszerűsítése. A nagykövetek a külföldi mobilitást valamennyi célcsoport (gyermekek, diákok, tanulók, munkavállalók, idősek) körében és valamennyi szervezettípus (iskolák, egyetemek, vállalatok, egyesületek stb.) esetében népszerűsítik. Ez egy teljes munkaidős állás, amelynek javadalmazásáról az Erasmus Nemzeti Irodák gondoskodnak. Annak érdekében, hogy a nagykövetek munkája elsőbbséget élvezzen, az ügynökségek költségvetését át kell csoportosítani. A költségvetést pedig az ország szükségleteihez kell igazítani (lakosok száma, azon emberek száma, akik már a mobilitási programok kedvezményezettjeinek számítanak stb.).

A nagykövet olyan személy, aki már rendelkezik másokkal is megosztható tapasztalatokkal a mobilitás terén. Nyitottnak kell lennie, és jó kommunikációs készségekkel kell rendelkeznie. A nagyköveteknek tükröznie kell azon emberek típusainak sokféleségét, akik részt vehetnek a külföldi programokban, hogy így mindegyik csoport azonosulhasson velük.

A nagyköveti státusz hosszú időn át fennállhat. Támogatjuk azonban, hogy rendszeresen toborozzanak a posztra olyan új embereket, akik nemrégiben tapasztalták meg a tanulási célú mobilitást. A nagyköveti programmal kapcsolatban jól működő kommunikációt kell megvalósítani (közösségi hálózatok, reklámkampányok stb.).

Indokolás

Számos európai országban az emberek még csak nem is ismerik a tanulási célú mobilitás meglévő lehetőségeit. Gyakran bizonytalanok, és tartanak a külföldi tapasztalatszerzéstől. Fontos, hogy felkeltsük kíváncsiságukat, és eloszlassuk a külföldi utazással kapcsolatos félelmeiket. Az Erasmus+ program kifejezetten olyan konkrét csoportokat céloz meg, mint például a diákok. A diákok jól ismerik az Erasmus+ működését, de más csoportok (nem felsőoktatási hallgatók) némileg ki vannak zárva a tanulási célú mobilitás lehetőségeiből. Rengeteg információ áll rendelkezésre, de azok nem jutnak el az emberekhez. A nagykövetek segíthetnek összekötni az embereket a már meglévők információkkal. Egy dokumentum elolvasásánál hatékonyabb módszer, ha valaki közvetlenül beszél az emberekkel, megnyugtatja őket és megválaszolja a kérdéseiket.

12. ajánlás

Mentorok a fogadó országban való jobb fogadtatásért

Javasoljuk, hogy a célországban a résztvevők a mobilitási programok keretében részesüljenek fogadtatásban, és integrációjukat egy tutori hálózat segítse elő. A tutor egy olyan, a célországból származó személy, aki ismeri a nemzeti kultúrát, és kész segítséget nyújtani az újonnan érkezőknek tartózkodási idejük alatt. A tutor felel az adott személy elindulás előtti támogatásáért (szállással, közlekedéssel, adminisztratív eljárásokkal stb. kapcsolatos tájékoztatás). Ő segíti az újonnan érkezett személyt tartózkodási ideje alatt, különösen a helyi eljárások tekintetében. A tutor egyúttal támogatja a személyt abban is, hogy társadalmi életet építsen ki az adott országban. A tutorok tevékenysége önkéntes, de költségeik egy része megtérítésre kerül. Már léteznek az integrációt támogató hálózatok (ESN, Erasmus Mundus, Europeers stb.), kizárólag a diákok számára. Javasoljuk ezek megerősítését, összevonását és más csoportokra (gyermekekre, munkavállalókra, idősekre, tanulókra stb.) való kiterjesztését. Egy platform létrehozása megkönnyíthetné a tutorok és az újonnan érkezők számára a kapcsolatfelvételt.

Indokolás

A mobilitási csereprogramokban való részvétel során az emberek elszigeteltnek érezhetik magukat. A tutorok segíthetnek biztonságérzetük és kényelmük megteremtésében. A külföldre utazást megelőző tájékoztatás nagyon hasznos lenne, és csökkentené a külföldre utazástól való félelmet. A résztvevők így a birtokában lennének minden, a célországgal kapcsolatos információnak, és tudnák, hogy megérkezésükkor valaki várja majd őket. Ez megnyugtatóan hatna mind a külföldre utazókra, mind pedig hozzátartozóikra, különösen szüleikre. A tutorok különösen fontos szerepet játszanának azok tekintetében, akik a tanulási célú mobilitást nem tudományos intézményekben tapasztalják meg, vagy vidéki területeken élik át azt.

13. ajánlás

A cél: a zöldebb tanulási mobilitás

Javasoljuk, hogy a tanulási célú mobilitás valamennyi résztvevője számára kínáljanak a környezetbarát közlekedéshez való olcsóbb hozzáférésre irányuló ösztönzőket (a fogadó országba való költözés során és az ott tartózkodás ideje alatt). Ezek az opciók azt is lehetővé tennék a résztvevők számára, hogy olcsóbb, környezetbarát életmódot folytassanak a célországokban, környezetbarát utazási lehetőségeket használva a munkába járáshoz, környezetbarát szálláshelyeken megszállva stb. E környezetbarát lehetőségeket a Bizottságnak a megfelelő módon kell ismertetnie azelőtt, hogy a résztvevők elutaznának a célországba.

Indokolás

A tanulási célú mobilitás résztvevőit gazdasági ösztönzők alkalmazásával kell arra ösztönözni, hogy a másik országba való utazáskor, de az új országban való tartózkodás során is, környezetbarát közlekedési módokat használjanak.

14. ajánlás

A pedagógusok szerepének elismerése a tanulási célú mobilitás folyamatában

Javasoljuk, hogy azokat az oktatókat, akik a diákokat támogatják a tanulmányi célú mobilitási programokban való részvétel kapcsán, hivatalosan ismerjék el „nemzetközi koordinátorként”. A többletmunka és a tevékenységre fordított idő miatt kompenzációban kell részesíteni őket. Oktatási intézményükön belül könnyen beazonosíthatónak kell lenniük, képzésben és tanúsításban kell részesülniük. Ennek arra kell ösztönöznie őket, hogy az európai értékek és az európai jövőkép közvetítése mellett tanácsokkal lássák el a diákokat és segítséget nyújtsanak számukra a tanulási mobilitási programok és az adminisztratív eljárások kapcsán is. A „nemzetközi koordinátorokat” megbízhatónak kell, hogy tekintsék. Olyan tevékenységeket kell szervezniük, amelyek az egész év során előmozdítják a tanulási célú mobilitást.

Indokolás

A pedagógusok megbecsülésben és elismerésben kell, hogy részesüljenek az általuk végzett többletmunka, valamint annak okán, hogy jobb és hozzáférhetőbb tájékoztatást és iránymutatást nyújtanak a rendelkezésre álló lehetőségekről.

15. ajánlás

A munkavállalók szakmai fejlődésének pénzügyi támogatása

Javasoljuk, hogy az EU biztosítson pénzügyi ösztönzőket az alábbiaknak:

- Azoknak a kis- és középvállalkozásoknak, amelyek munkavállalóikat képzésekben való részvétel, valamint annak céljából, hogy hazatérve az ismereteket megosszák kollégáikkal és partnereikkel, külföldre kívánják küldeni.
- Azoknak a munkavállalóknak (akár munkanélküliek, akár bizonytalan foglalkoztatási helyzetben vannak), akik képzési célú mobilitási programban vesznek részt egy olyan fogadó vállalatnál, ahol készségeiket naprakésszé tehetik és előmozdíthatják karrierjüket. A fogadó vállalat egy hivatalos európai logót is kaphat a honlapjára.

A pénzügyi támogatás fedezné a munkavállaló fix költségeit (pl. szállás, közlekedés stb.). Az EU, a vállalatok, a munkavállaló vagy a munkaügyi központ is társfinanszírozhatja a tanulási csereprogramokat annak érdekében, hogy a munkavállaló, illetve a vállalat komolyan vegye azt. A társfinanszírozás mértéke a tanulási célú mobilitás típusától és a kedvezményezettektől függene. Ezekre a tanulási csereprogramokra a magánszektor (pl. nem kormányzati szervezetek, vállalatok, szervezetek) és a közszféra (pl. intézmények, EU stb.), valamint más munkaterületek között is sor kerülhet. A szakszervezetek és a munkavállalói érdekképviselői szervezetei támogathatják e programok kidolgozását.

Indokolás

Ily módon bármely vállalat – gazdasági lehetőségeitől függetlenül – munkavállalói részt vehetnek a készségeik fejlesztését célzó csereprogramokban. Ezenkívül minden olyan vállalat, amely munkavállalót kíván fogadni, megteheti ezt anélkül, hogy fedeznie kellene a munkavállaló tartózkodási költségeit vagy fizetését.

16. ajánlás

Tájékoztatás a munkavállalók európai mobilitásáról

Javasoljuk, hogy az EU hozzon létre és működtessen egy olyan információs platformot, amely a különböző ágazatokban (magán, állami stb.) dolgozók tanulási célú mobilitási lehetőségeivel foglalkozik. A platform célja a vállalatok és a munkavállalók összekapcsolása lenne, és mindenki számára hozzáférhetőnek kell lennie. Minden résztvevő regisztrálná a portfólióját: azok a vállalatok, amelyek fogadó vállalatként szeretnének részt venni, tájékoztatást nyújtanának arról, hogy mit kínálnak, a munkavállalók pedig ismertetnék, hogy mivel járulnának hozzá a tanulási tapasztalatszerzéshez, illetve milyen célkitűzéseik vannak. A platform információkkal szolgálna a rendelkezésre álló különböző finanszírozási formákról, valamint más kapcsolódó honlapokra mutató linkeket is feltüntetne. A tanulási célú mobilitási programban korábban részt vevő munkavállalók tapasztalataikat egy beszámoló formájában osztanák meg. Ez a platform elősegítené a munkavállalói csereprogramok jobb összehangolását, valamint az adminisztratív eljárások egyszerűbb és összehangoltabb kezelését.

Indokolás

Ez a platform lehetővé tenné a munkáltatók számára, hogy információt cseréljenek az ilyen csereprogramok megvalósításának lehetőségeiről és módjairól. Emellett egy közös teret jelentene a munkavállalók számára annak megértéséhez, hogy milyen lehetőségek állnak rendelkezésre a piacon a tanulási célú mobilitási lehetőségek tekintetében.

17. ajánlás

Célzott tájékoztató kampányok a tanulási célú mobilitásról

Javasoljuk olyan kisebb, célzott tájékoztató kampányok kialakítását, amelyek két különböző célcsoportra irányulnának: a) a tizenévesekre/diákokra és b) a felnőttekre (szakemberekre, munkavállalókra stb.). Mindegyik csoport különböző megközelítést igényel. Az első felhasználható eszközt azok a korábban a tanulási célú mobilitásban szerzett tapasztalattal rendelkező nagykövetek alkotnák, akik mind a tizenévesek, mint pedig a felnőttek/szakemberek körében népszerűsítenek a programokat „sikertörténeteik” megosztása révén. Ez az intézkedés olyan csoportok esetében is hatékony lehet, mint az idősek stb. A nagykövetek a városházán is dolgozhatnak, illetve iskolákat és egyéb helyszíneket is felkereshetnének. Egy, a tanulási célú mobilitás technikai és gyakorlati kérdéseiben jártas személyt is be kellene vonni folyamatba. A második eszközt, amely a diákokra és a fiatalokra összpontosít, az elérésüket szolgáló hibrid és kreatív módszerek alkothatnák. Ide tartozhat például a közösségi médián keresztüli elérés (hashtag, online információ stb.), illetve a tanulási célú mobilitásra vonatkozó, fizikai információs csomagok létrehozása. Az ilyen típusú kampányok szélesebb körű információáramláshoz és „hólabdahatáshoz” vezethetnek.

Indokolás

A tanulási célú mobilitással kapcsolatos ismeretek hiánya lehetetlenné teszi az emberek számára, hogy részt vegyenek benne. Az információkhoz való hozzáférés növelni fogja a részvételt.

18. ajánlás

A megkülönböztetésmentesség előmozdítására irányuló intézkedések és tevékenységek a tanulási célú mobilitás terén

Különbséget kell tennünk az iskolai fiatalok és a munkahelyeken dolgozó felnőttek között, és az egyes, ilyen környezetekben felmerülő problémák kezelésére kell összpontosítanunk. Biztosítani kell, hogy az iskolák és a munkahelyek megkülönböztetésmentes terek alkossanak a tizenévesek és a szakemberek számára a különböző tényezők, például az életkor, a nem, az egészség, a szexuális irányultság, a vallás stb. tekintetében. E cél elérése érdekében az Európai Bizottságnak pénzügyi eszközöket és forrásokat kell biztosítania a különböző érintett felek számára: a tizenévesek fogadó családjainak, valamint a felnőttek esetében a vállalatok és nem kormányzati szervezetek számára. Az alábbi tevékenységekre van szükség: a fogadó családokat és vállalatokat fel kell készíteni arra, hogy a résztvevő fogadása mit foglal magában, és részesülniük kell az interkulturális kérdésekkel foglalkozó szakemberek (ombudsmanoknak) képzésében. Ez különösen a veszélyeztetettebb csoportok esetében fontos. Ezek a tevékenységek hozzájárulhatnak a mobilitási élmény javításához, és segíthetnek a megkülönböztetés minimalizálásában. Emellett ösztönzőket kell biztosítani a családok és a vállalatok számára a további támogatásukhoz.

Indokolás

Fontos a biztonság és az „egység a sokféleségben” biztosítása a mobil diákok és felnőtt számára.

19. ajánlás

Az előítéletek leküzdése az Erasmus+ programban való részvétel kiegyensúlyozottabb eloszlásának ösztönzése révén

Két szinten javasoljuk intézkedések bevezetését annak érdekében, hogy a polgárokat arra ösztönözzük, hogy az Erasmus+ célállomásainak változatosabb körére jelentkezzenek:

1. Az EU intézményi szintjén: javasoljuk, hogy a Bizottság fogalmazza meg azokat az alapelveket, amelyeket az Erasmus+ programban részt vevő intézményeknek figyelembe kell venniük, amikor más oktatási intézményekkel kötött partnerségi megállapodásokról döntenek, illetve megújítják azokat.

Ennek kiegészítéseként a Bizottság létrehozhatna egy olyan online platformot is, ahol a pályázók feltüntethetik érdeklődési körüket, idegennyelvtudásukat, preferenciáikat stb., majd a számukra megfelelő úti célokra vonatkozó javaslatokat kaphatnának. Ez a „ajánlási” rendszer arra ösztönözheti az embereket, hogy olyan helyekre menjenek, amelyeket egyébként nem gondoltak volna, ezáltal növeli a helyszínek sokféleségét.

2. Tagállami szinten: javasoljuk, hogy a tagállamok tegyenek lépéseket annak érdekében, hogy növeljék az Erasmus+ program általuk fogadott résztvevőinek számát. A tagállamok arra ösztönözhetik nemzeti oktatási intézményeiket, hogy kínáljanak több angol nyelvű kurzust.

Indokolás

Ez az ajánlás két fő okból fontos:

Amennyiben az egyes tagállamokat/úti célokat kevésbé kívánatosnak tekintik, az Erasmus+ programban rendelkezésre álló helyek kárba veszhetnek. Egyes országokba – például Spanyolországba – nagy a túljelentkezés, de több hely állna rendelkezésre az Erasmus programban való részvételre, amennyiben a résztvevőket arra ösztönöznék, hogy több különböző úti célt válasszanak.

Ezenkívül, ha az emberek olyan új helyekre mennek, amelyekről nem sok információjuk van, vagy ha új kultúrákat fedeznek fel, az fokozza a más kultúrákkal szembeni elfogadást, és segít leküzdeni az előítéleteket stb.

20. ajánlás

A munkavállalók és a munkáltatók előtt álló adminisztratív akadályok felmérése és leküzdésük módja

Javasoljuk, hogy az Európai Bizottság mérje fel azokat az akadályokat, amelyekkel a munkavállalóknak a tanulási célú mobilitási programokban való részvétel során szembe kell nézniük (például társadalombiztosítási járulékok, nyugdíjak). Az értékelés során a Bizottságnak figyelembe kell vennie a munkáltatók igényeit és motivációit is munkavállalóik külföldre küldésével kapcsolatosan. Ezen értékelés alapján a Bizottság további intézkedéseket javasolhat az akadályok leküzdésére.

Indokolás

Különösen a munkavállalók esetében áll fenn annak a kockázata, hogy azért nem tudnak külföldre menni, mert túl sok, például a társadalombiztosításhoz vagy a nyugdíjhoz kapcsolódó adminisztratív akadály áll fenn. A munkavállalók könnyedén át tudják vinni ezeket az ellátásokat az egyik tagállamból a másikba? A polgárokat támogatni kell ezen adminisztratív kihívások leküzdésében. Ezért javasoljuk, hogy az Európai Bizottság készítsen tanulmányt ezekről a kihívásokról, hogy azok hatékonyan kezelhetők legyenek.

21. ajánlás

Az Erasmus+ célzott kommunikációs stratégiájának előmozdítása

Javasoljuk, hogy minden uniós polgár 3 éven belül értesüljön az Erasmus+ programról. Ezt egy olyan konkrét csoportokra irányuló, hatékony kommunikációs stratégia létrehozásával kell elérni, amelyeknek tagjai még nem értesültek az Erasmus+ és az Európai Szolidaritási Testület működéséről, és nincsenek információik velük kapcsolatban. E csoportok közé tartoznak többek között a fogyatékossgal élő személyek, a munkavállalók, a munkanélküliek, a pénzügyileg hátrányos helyzetűek, a vidéki térségekben élők, a felsőfokú végzettséggel nem rendelkezők, valamint a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitett személyek.

Indokolás

A tanulási célú mobilitás igénybevételére számos lehetőség és program kínálkozik, például az Erasmus+ és az Európai Szolidaritási Testület. Emellett már létrejöttek olyan információs platformok is, mint az Erasmus+ platform és az Erasmus+ alkalmazás. Ezek az információk azonban nem könnyen hozzáférhetők, és nem érik el az összes érintett csoportot. Ezért javasoljuk azon cél kitűzését, hogy 3 éven belül az összes uniós polgárt elérjék ezek az információk. Ezt olyan konkrét célcsoportokra irányuló, testre szabott kampányok révén kell megvalósítani, melyeknek tagjai esetleg nem tudnak hozzáférni a jelenleg rendelkezésre álló információkhoz, illetve nem tudják kihasználni azokat.

Az ajánlások minősítése

A polgárok minden ajánlást egy 1–6. skálán értékelték, ahol az „1” érték azt jelenti, hogy „nem értek egyet/nem támogatom” az ajánlást, a „6” pedig azt, hogy „nagyon egyetértek/határozottan támogatom”. Lehetőség volt arra is, hogy tartózkodjanak.

Szám	Ajánlás	Átlag
1.	A közvetítő nyelv (lingua franca) mint a tanulási célú mobilitás eszköze	5,0
2.	Többsnyelvűen Európában	4,8
3.	A meglévő tanulási célú mobilitási programok kiterjesztése mindenkire életkortól és társadalmi-gazdasági szinttől függetlenül	4,8
4.	A szakképzési ágazat mélyebb integrációjának előmozdítása Unió-szerte	4,8
5.	A családok tanulási célú mobilitásának lehetővé tétele	3,9
6.	A munkavállalók tanulási célú mobilitásának hibrid modelljeit támogató uniós program	4,8
7.	Az idegennyelv-tanulás javítása új technológiák révén	4,4
8.	Az idegennyelvi programok népszerűsítése és előmozdítása	4,9
9.	Az Erasmus+ információs központok és szolgáltatások kiépítése és átalakítása	4,9
10.	Személyre szabott pénzügyi támogatás biztosítása a tanulási célú mobilitásban részt vevő valamennyi személy számára	4,7
11.	A mobilabb Európa nagykövetei	4,9
12.	Mentorok a fogadó országban való jobb fogadtatásért	5,0
13.	A cél: a zöldebb tanulási mobilitás	4,5
14.	A pedagógusok szerepének elismerése a tanulási célú mobilitás folyamatában	4,8
15.	A munkavállalók szakmai fejlődésének pénzügyi támogatása	4,9
16.	Tájékoztatás a munkavállalók európai mobilitásáról	5,1
17.	Céltzott tájékoztató kampányok a tanulási célú mobilitásról	5,0

18.	A megkülönböztetésmentesség előmozdítására irányuló intézkedések és tevékenységek a tanulási célú mobilitás terén	4,4
19.	Az előítéletek leküzdése az Erasmus+ programban való részvétel kiegyensúlyozottabb eloszlásának ösztönzése révén	4,6
20.	A munkavállalók és a munkáltatók előtt álló adminisztratív akadályok felmérése és leküzdésük módja	4,8
21.	Az Erasmus+ célzott kommunikációs stratégiájának előmozdítása	5,0